

Telegraful Român

Organ național-bisericesc — Intemelat în 1858 de Mitropolitul Andrei Șaguna

APARE SĂPTĂMÂNAL

Abonamentul:
Un an 500 Lei. — Șase luni 250 Lei. — Trei luni 125 Lei. — Pentru străinătate un an 900 Lei. — Pentru America 8 Dolari.

Articole și corespondențe
se adresează **Redacției** Telegraful Român, Sibiu, strada Mitropoliei Nr. 45. — Scrisori nefrancate se refuză. — Articole nepublicate nu se înapoiază.

Prețul inserțiunilor
un șir peti 6 Lei pentru odată, dacă se publică de mai multe ori se dă rabatul cuvenit.

Abonamentele și inserțiunile
se adresează **Administrației** ziarului Telegraful Român, Sibiu, strada Mitropoliei Nr. 45

Există vre-o legătură între Sociologia lui Durkheim și Serviciul Social?

IV

După ce-am trecut în revistă tezele principale cari stau la temelia Sociologiei durkheimiste și am văzut că, din nefericire, ele se regăsesc în manualul de Sociologie pentru licee al dlor profesori D. Gusti și Tr. Herseni, ne putem întreba cu o îngrijorare pe deplin îndreptățită: nu cumva dl profesor D. Gusti și-a coborât sistemul de Sociologie, atât de influențat de teoriile lui Durkheim, și în Serviciul Social?

Mănat de această îngrijorare am comparat manualul de Sociologie mai sus amintit cu Legea și Regulamentul Serviciului Social și pot spune că am răsuflat ușurat negăsind nicăieri vreo urmă clară a stricăcioaselor teze durkheimiste. E drept că dependența organizării Căminului cultural (inima Serviciului Social) de manualul pomenit se observă cu ușurință.

Manualul tratează elementele societății începând cu cele materiale și sfârșind cu cele sufletești, iar în capitolul final, în care se schițează un plan al acțiunii culturale, se construiește, în acord cu ordinea problemelor din manual, următoarea schemă:

1. Cultura sănătății,
2. Cultura muncii,
3. Cultura sufletească (moral-religioasă)
4. Cultura minții (intellectuală).

Exact în aceeași ordine se fixează și problemele Căminului Cultural. El va avea în vedere dezvoltarea:

- «1. Culturii și întăririi sănătății,
2. Culturii și punerii în valoare a muncii,
3. Culturii minții, sufletului și conștiinței naționale» (§ 90).

Conform acestor îndatoriri, Căminul Cultural va avea următoarele secții:

- a) Secția culturii și întăririi sănătății;
- b) Secția culturii și punerii în valoare a muncii;
- c) Secția culturii minții;
- d) Secția culturii sufletului» (§ 91).

Dar altă legătură între manualul pomenit și între Serviciul Social nu se poate constata.

Trădează oare ordinea mai sus arătată a problemelor Căminului Cultural o mentalitate influențată în sens defavorabil religiei, mai ales că ea reproduce exact ordinea cuprinsă ca o concluzie la sfârșitul unui manual a cărui concepție puțin măgulitoare despre religie am cunoscut-o?

Cred că am exagera dacă am răspunde afirmativ. Trebuie să privim Serviciul Social ca o creațiune în sine, cercetând numai ceea ce se cuprinde în dispozițiunile lui, fără să-i căutăm numai decât cu excesivă scrupulozitate și temere legăturile directe și indirecte cu alte scrieri, chiar dacă sunt ale aceluiași autor. Întrucât autorul Serviciului Social s'a ferit de-a transpune în dispozițiunile lui teorii din

alte cărți ale sale (de fapt nici nu se prea putea, căci o Lege de ordin cultural dă cadrele lucrării nu însuși conținutul), trebuie să considerăm această grijă ca un element asigurător că n'a voit să imprime Serviciului Social pecetia acelor teorii. Trebuie să interpretăm acest gest al dlui profesor D. Gusti așa cum e dator să l interpreteze acela care vrea să acorde toată încrederea unui om ce-a pornit la lucru afirmând cele mai bune intențiuni: Domnia Sa și-a dat seama că e periculos să așezi o acțiune atât de importantă ca aceea a ridicării satelor pe temelii atât de dubioase ca cele ale Sociologiei lui Durkheim.

În orice caz pentru o completă clarificare a situației ar fi fost nimerit să se dea altă ordine problemelor Căminului Cultural. Să nu se fi pus cele materiale întâi, ci cele spirituale.

Poate că autorul Legii n'a voit să exprime prin aceasta un primat al materialului, o dependență a spiritualului de material, sau un rost de planul al doilea al spiritualului. Concepția aceasta, popularizată de marxism, a fost răsturnată și teoretic și practic pe toată linia. Poate să se afle un ins sau un popor într-o foarte bună stare materială și totuși efectele acestei bunăstări asupra spiritului și deci în general asupra viitorului acelui ins sau popor să fie dezastruoase.

Cum am spus însă, nu credem că această înșirare a valorilor în Legea Serviciului Social să isvorască din vreo anumită intenție a autorului acestei Legi. Și tocmai de aceea ar fi fost bine ca să se pună în rândul întâi problema sufletului, arătându-se simbolic că și autorul Legii Serviciului Social crede în primatul spiritualului asupra celor materiale.

Am văzut din articolele precedente că religia nu e o preocupare sufletească desfăcută de celelalte preocupări omenești, ci ea are între toate îndeletnicirile de viață rolul excepțional de protectoare, de animatoare și de determinatoare. Bine au făcut legiuitorii Serviciului Social că au legat religia în mod special de partea sufletească a naturii omenești, dar sufletul are rolul diriguitor al întregii vieți. Religia nu poate fi aruncată la un colț lăaturalnic, în penumbra vieții și a preocupărilor omenești, de care să se apropie omul numai după ce-a terminat toate serviciile sale capitale închinare materiei; religia nu e pentru om numai o clipă de satisfacții mistic-obscure, în care și din care să nu ducă nici o amintire ca întărire și lumină în lupta și înobilarea vieții. Religia ca și locașul bisericii are, e drept, un loc și un rol deosebit, excepțional, scos din rândul egalizator al îndeletnicirilor pământești, dar lo-

cul acesta nu e unul de margine, în afară de cercul vieții, ci de centru.

În legătură cu aceasta, notez în treacăt că afirmația ce se aude uneori că de aci înainte Căminul Cultural va fi centrul satului, iar toate celelalte instituțiuni ca: biserica, școala, primăria etc. vor fi numai ca niște sateliți ce au să graviteze în jurul Căminului Cultural, poată să fie corectă numai în ce privește raportul Căminului Cultural cu celelalte instituțiuni, nu și cu biserica. Aceasta reprezentând spiritualul, fiind locul de unde binecuvintează Dumnezeu întreg satul, cu toată munca, îndeletnicirile și bunurile lui, are un rol central și față de Căminul Cultural. Satul ca și trupul omenesc nu se poate orându-i decât în jurul spiritualului ca centru.

E de observat că Legea Serviciului Social desparte religia chiar și de cultura minții, care încă are prioritatea față de religie în ordinea preocupărilor Căminului Cultural. E drept că religia nu e tot una cu logica, cu cultura minții, dar cuprinde și mintea și are o legătură atât de strânsă cu ea încât la omul religios — și așa este întreg poporul nostru — practic ele nu se pot despărți. Omul religios aduce toată cultura sa în relație de subordonare cu religia. Dacă autorii Legii Serviciului Social ar cugeta că ele se pot despărți practic, s'ar arăta influența de Sociologia durkheimistă a manualului analizat.

Poate că autorii Legii Serviciului Social s'au gândit numai la deosebirea teoretică între religie și cultura minții. Dar chiar dacă s'au gândit numai la atâta și numai din acest motiv le-au pus ca două probleme deosebite între preocupările Căminului Cultural, n'a fost potrivit că au așezat întâi cultura minții și apoi a sufletului, atât pentru că relația reală între ele este inversă, cât și pentru că această ordine dă impresia că religia e ceva inferior minții.

Ca să încheiem aceste observațiuni, vom aminti că nu demult în programa școalelor religia era pusă la locul întâi, arătându-se respectul față de ea și rolul ei atotdeterminant asupra tuturor preocupărilor omenești. A venit apoi obiceiul recent de-a fi pusă pe la sfârșit, printre dexterități.

În lumea satelor însă continua dreapta prețuire a religiei ca prima îndatorire a omului. Azi însă constatăm că prin Serviciul Social se va arăta, poate fără intenție și numai teoretic, nu și practic, și poporului că religia e lucrul cel din urmă.

Și aceasta nu e bine. Nici educativ.

De aceea noi ne exprimăm dorința ca la o viitoare punere la punct a Legii Serviciului Social să se inverseze ordinea problemelor Căminului Cultural.

În general, afară de observațiunile referitoare la ordinea îndatoririlor Căminului Cultural, nu se poate face nici un reproș Legii Serviciului Social din punct de vedere al concepției

Ziua Restaurației în Sibiu

Pe o splendoare de timp, cu soare cald și cer senin, s'a desfășurat, în cetatea Sibiului, programul serbărilor zilei de 8 Iunie, praznicul urcării pe tron a M. Sale Regelui Carol al II-lea.

În dimineața acestei zile s'a slujit, cu deosebită evlavie, doxologia și s'a ridicat pavilionul național în Piața Regele Ferdinand I.

Am asistat la o imponentă defilare a tineretului școlar străjeresc, în frunte cu comandanții și membrii corpului didactic.

După amiază, s'au executat, în cadrul de tinerească voioșie, pe terenul A. N. E. F., diferite exerciții străjerești, cântări și dansuri naționale; ear seara la ora 8, după clipe de bucurie generală, s'a făcut coborârea pavilionului național.

Suveranul a ținut să dea zilei de 8 Iunie semnificația de zi a tineretului, pe care l-a încadrat în oastea Straja Țării, condusă de El, Marele Străjer, pe calea disciplinei sănătoase, în cultul tradițiilor strămoșești, cu îndatoriri pentru fie-ce vârstă față de familie, de oameni, de biserică și de țară. Cu toată grija părintească M. Sa Regele se ocupă de tineretul care este nădejdea de mâine și chează la împlinirea destinului național. Acest tineret, încălzit de flacăra unui ideal, s'a regăsit pe linia unei discipline naționale românești.

Avem un tineret viguros, în care M. Sa Regele Carol al II-lea își poate pune cu temei încrederea pentru zilele ce ne așteaptă, căci — după cuvintele regale — «Străjerii au înscris în crezul lor: primatul muncii, primatul propășirii neamului, prin tot ceea ce e sănătos în poporul nostru».

și al bunului gând din care a pornit. Dimpotrivă, trebuie să recunoaștem că ea urmărește o vastă și sistematică acțiune de ajutorare și întărire a oropsitelor noastre sate și a bietului țăran român, izvorul viitorului românesc. E pornită dintr-o mare iubire de popor, e străbătută de o impresionantă voință idealistă.

Numai un lucru trebuie accentuat: Legea e bună, dar întrucât cei ce vor conduce aplicarea și interpretarea ei pe teren vor fi mai ales discipolii din școala sociologică a dlui Gusti, aceștia trebuie făcuți atenți să aibă o grijă excesivă ca să nu strecoare ceva din teoriile și prejudecățile durkheimiste de cari poate că unii sunt influențați, în această aplicare. Precum s'a ferit dl profesor Gusti de un asemenea lucru la întocmirea Legii, nu ne îndoiim că va veghea ca nici la aplicarea ei să nu ducă nici unul din elevii Dsale astfel de teorii.

E necesar să se aibă în această privință ca îndreptar nu voința de-a importa la sate tot felul de influențe și teorii străine, cari ar anula originalitatea românească, ci voința de-a asculta de spiritualitatea lor tradițio-

nală și de-a lucra pe linia ei. Așa concepe M. Sa Regele Serviciul Social și cuvântul Său de profundă înțelepciune să fie ordin pentru toți. Iată acel cuvânt:

«Programul nostru este bazat în primul rând pe o dragoste nesfârșită către aceia cărora se adresează și în al doilea rând pe aceea că noi nu venim cu buchea către ei, ci venim să învățăm dela ei ceea ce ne trebuie nouă». (Din discursul dela Congresul Căminelor Culturale din 5 Iunie a. c.).

D. STĂNILOAE

Cuvinte regale

«Nu pot, — văzând aici, în fața Mea întruniți reprezentanții Românilor dela Nistru pân' la Tisa, din Hotin și pân' la Mare, din Boian la Vatra Dornei, din Sătmăr pân' la Săcele și dela Turnu la Dorohoi, — să nu mă gândesc cu neputință evlavie la cei 800 de mii de morți și la acei luptători din Ardeal, Bucovina și Basarabia, cari, prin sângele lor, au încheiat pentru totdeauna unirea Nației în granițele ei firești».

(Din cuvântarea Majestății Sale Regelui Carol II, ținută în ședința Adunării Naționale dela 8 Iunie 1930).

Conferințele profesorului I. Lupaș în Germania. Dintre aprecierile, aduse dlui profesor Ion Lupaș în presa germană, remarcăm următoarele rânduri, apărute în Münchner Neueste Nachrichten, despre conferința „Octavian Goga”, ținută în Germania de numitul domn profesor:

«Octavian Goga este un mare nume, care timp de 44 zile — cât a guvernat — era în preocupările politicii mondiale. A dispărut însă, ca o cometă, din discuțiunile internaționale cu aceeași rapiditate, cu care intrase în ele, fără să fi putut deveni reformatorul poporului său, pentru care simțea o chemare specială. Goga era prin naștere, în egală măsură luptător politic, ziarist și poet. Ca fiu de preot din satul Rășinari, lângă Sibiu, întemeiat pe puternica realitate etnică a poporului român, a creiat astfel de opere care i-au făcut cu puțință să-și supraviețuiască tragicul sfârșit, continuându-și acțiunea și asupra generațiilor viitoare.

O primire, organizată de Comitetul Sud-Ost european al Academiei Germane din München, în onoarea profesorului Lupaș, — istoricul dela Universitatea din Cluj, cunoscut și dincolo de granițele României — a dat acestuia ocazie să țină o conferință despre viața și opera lui O. Goga. Ținută într-o suverană stăpânire a limbii germane, a fost ascultată cu plăcere conferința, care a înfățișat pe Goga ca pe un pasionat cântăreț al libertății, ca pe un om cu viziune profetică, anunțând prin versurile sale realizarea unirii politice românești dela 1918.

Profesorul Dölger dela Universitatea din München, salutând pe dl prof. Lupaș, a schițat tendințele de colaborare culturală între Germania și România; auditoriul a exprimat dorința să poată citi cât mai curând poeziile lui Octavian Goga în traducere germană».

Modificarea legii de pensii privitor la preoți

La ministerul cultelor și artelor s'a întocmit un proiect de decret-lege pentru modificarea legii generale de pensii în sensul următor:

„Preoții și diaconii cari ocupă funcțiuni în administrațiile bisericești, vor fi scoși din oficiu la pensie, pentru limită de vârstă, conform statutului funcționarilor publici”.

Nu intră în prevederile de mai sus eforul-cleric, consilierii referenți clerici dela Consiliul central bisericesc și dela eparhiile ortodoxe române, precum și canonicii dela eparhiile unite.

Parlamentul

Intr-o sărbătorească atmosferă s'a deschis, Miercuri, în 7 Iunie 1939, înțaiia sesiune ordinară a Corpurilor legiuitoare. La ora 11 s'a celebrat doxologia la Sf. Patriarhie în prezența înalților demnitari ai țării. La ora 11 jum. domnii senatori și deputați, precum și reprezentanții înalțelor autorități, s'au întrunit în sala ședințelor Adunării deputaților. La ora 12 M. Sa Regele, însoțit de Măria Sa Marele Voevod Mihai, a intrat în sala de ședințe și, înconjurat de miniștri, a cetit Mesajul regal de deschidere a sesiunii ordinare a Corpurilor legiuitoare. Intreaga asistență aclamă și ovaționează pe Suveran și pe Marele Voevod.

S'a procedat apoi la muncă, domnii senatori trecând în localul senatului.

Cu raport la sfânta noastră Biserică, Mesajul regal cuprinde următoarele:

«In fine, — spune M. Sa Regele, — va trebui să se procedeze la completarea vacanței ivite în fruntea bisericii ortodoxe române prin încetarea din viață a înalt Prea Sfinției Sale Patriarhului Miron.

Pierderea încercată prin dispariția acestui mare luptător ardelean, acestui distins bărbat de stat și nobile figuri a bisericii noastre, a fost adânc simțită de noi.

Țara întreaga va păstra o amintire recunoscătoare primului Patriarh al României și președintelui de consiliu care a prezidat la marile prefaceri ce stau la temelie așezărilor publice de astăzi.»

Nr. 6141/1939.

Concurs

La Școala normală „Andrei Șaguna” din Sibiu sunt vacante, cu începerea anului școlar 1939/40 următoarele catedre:

A) Secția de băieți:

1. Catedra de limba franceză,
2. „ „ științe agricole,
3. „ „ muzică,
4. „ „ pedagogie, nou înființată.

B) Secția de fete:

1. Catedra de științe agricole,
2. „ „ limba franceză și latină,
3. „ „ științe pedagogice, I,
4. „ „ științe pedagogice, II,

Candidații și candidatele care doresc să ocupe una din aceste catedre, vor înainta Coosiliului arhiepiscopesc ortodox român din Sibiu, până la 30 Iunie 1939, cerere însoțită de actele de naștere, de botez și de studii. Vor fi preferați candidații aceia care au și studii teologice.

Sibiu, 1 Iunie 1939.

Consiliul arhiepiscopesc

FOIȘOARA

Răspuns anonimului meu dela Craiova, preot unit Dr. Ioan Stanciu

I. Jurisdicția papilor asupra Iliricului (1) de Prof. Dr. IOAN STANCIU

În foiața Unirii Nr. 9 a. c. au apărut unele observații cu referire la cârticia mea: Legea noastră strămoșească și unirea, în lumina istoriei, — făcute de cucernicul meu omonim dela Craiova. Netemeinicia acestor observații am arătat-o în Nr. 14, 16 și 17 al Telegrafului Român.

Văzând că iubitul meu prieten, cu Nr. 12 al Unirii, continuă a face aceiași critică neserioasă și nebazată, am socotit ca să aștept până ce omul suferind de boala tiparului și de șovinismul papistaș își mai domolește nervii cu expunerea teoriilor fantaziste cu cari face harcea-parcea pe domnii N. Iorga, Dr. I. Lupaș, Silviu Dragomir, precum și pe marii istoriografi uniți Dr. A. Bunea, N. Densușeanu, Maior, Sincai, Bănuțiu, Barițiu etc. iar pe pedestalul rămas în felul acesta liber se ridică ilustrul meu coleg din mahalalele Craiovei și — poate — o altă nuliitate care în mănăstirea Bi-

Danii Domnești

Istoria poporului nostru este întretesută cu larga bunătate a Voevoților și Domnilor noștri.

Dela migala lucrului de mână al domniștelor, cu care se împodobeau iconostasele și sfintele altare, dela jertfirea avutului propriu pentru prosperarea țării și până la pioșia ce făcea pe Domni să ridice locașuri de închinare drept mulțumită lui Dumnezeu pentru biruințele date, toată această istorie nu e decât un poem de eroism, de iubire de țară și de puternică credință, un cântec al legăturii cu pământul un imn de preamărire a puterii Celui de sus.

A fost o binecuvântare cerească toată această dăruire de conducători și capete încoronate menită să ne schimbe viața și să ne dea drepturi pe care, cine știe de le-am fi putut câștiga, de nu-i-am fi avut pe ei.

Prin dărnicia lor, ni-au venit multe din realizările care ne țin în pas cu vremea și care fac azi fala neamului întreg.

Domnii au inițiat cei dintâi existența socială în această țară. Din larga lor bunătate ni-au rămas atâtea așezări de cultură și mai cu seamă atâtea așezăminte spitalicești de folos obștei. Sânt prea multe ca să le înșirăm pe toate, și prea proaspete în amintirea unei istorii atât de apropiate, ca să se fi putut uita.

Să mai amintim de evlaviosul Neagoe Basarab, de jertfa cea atât de mult grăitoare a Domnei Despina, ca să poată fi desăvârșită minunea dela Argeș?

Să evidențiem opera cea mare a Regelui Carol I cel înțelept și a Marei Regine Elisabeta Doamna, întemeetorii unei Dinastii atât de fericit înzestrată pentru binele acestui popor.

Peste anii acelor vremi uitarea se așterne din ce în ce mai tăcută. Rămâne, însă, neuitată, dăinuitoare peste veacuri, opera lor de bine. Faptele lor înscrise în Cartea Neamului rămân nemuritoare.

Iată că pe linia generozității domnești, care a fericit această nație, vine și se așează, la vreme de nevoie a țării, gestul mare al M. S. Regelui Carol II-lea și al fiului Său Voevodul Mihai de Alba-Iulia, cari, dau din avutul lor personal pentru cauza de seamă a înzestrării oștirii, sprijinind o operă atât de actuală.

Șeful statului care a manifestat totdeauna cea mai sinceră dragoste pentru armata Sa, a dinamizat prin gestul său mare această pornire românească, patronând împreună cu fiul Său, prințul moștenitor, un entuziasm care înflăcărează chiar pe cei mai slabi și care va fi pildă generațiilor viitoare pentru

cazului răspunde la numele de Teodosie Bonteanu.

Acest din urmă călugăr apostat, cu un trecut foarte dubios, necunosător al canoanelor și dogmelor statorite în sfintele Sinoade și necunosător al istoriei bisericești, vrea să scrie în aceste domenii unde ușor se pierde și un cunosător temeinic al chestiunilor — ne-cum hamal, sau chelner care habar n'are de astfel de terenuri spinoase. (Rev. Teol. nr. 2—3 a. c.)

Cel dintâi, marele necunosător dela Craiova, are școala iezuiților din Roma, dară se și știe folosi de toate apucăturile arhicunoscute ale acestui nefast ord călugăresc.

Iată un caz tipic. În nr. 12 al Unirii îmi reproduce o jumătate de propoziție așa: „Noi susținem că mitropolitul din Tesalonic a fost independent...” — iar continuarea propoziției o omite, pentru faptul că aceasta ar explica sensul adevărat al ideii întregi. Propoziția întreagă sună așa: „Noi susținem că mitropolitul din Tesalonic a fost independent, ca și cel din Cartagina, sau Aquileia și nu a depins de papa”. Mai înainte cu o propoziție vorbisem respicac că aci e vorba de primele veacuri ale creștinismului și nu de veacul al X-lea, când desigur nu se mai poate vorbi de independența Cartaginei, nici a Mediolanului, nici a Aqvileei sau a altor

gradul de jertfă pe care au ținut să o facă atunci când țara avea mai imperioasă nevoie.

Darul M. S. Regelui și al Măriei Sale Marelui Voevod de Alba Iulia se înscrie, astfel, printre dărniciile generoase ale Voevoților și ale Domnilor făuritori de țară, rămânând istoriei să-l aprecieze cum se cuvine.

Nr. 6627/1939.

AVIZ

Se aduce la cunoștință că sunt vacante și libere următoarele catedre și ore de religie ortodoxă dela școlile secundare ale statului din Arhiepiscopia ortodoxă română de Alba-Iulia și Sibiu:

A) Catedre:

1. Școala norm. de învățători din Cristur,
2. Școlile secundare din Blaj,
3. Școala normală de fete din Tg.-Secușc,
4. Gimnaziul de băieți și gimnaziul de fete din Sf. Gheorghe,
5. Școlile secundare din Petroșani,
6. Gimnaziul mixt din Sebeș-Alba (combinată cu muzică),
7. Gimnaziul de fete din Făgăraș (combinată cu muzică),
8. Gimnaziul de băieți din Miercurea Clucului (combinată cu muzică),
9. Gimnaziul mixt din Mediaș (combinată cu muzică),
10. Gimnaziul de fete din Orăștie (combinată cu muzică),
11. Școlile secundare din Săliște (combinată cu muzică),
12. Liceul „I. Meșotă” din Brașov.

B) Ore:

1. Brașov: Liceul comercial de băieți 4 ore, Liceul comercial de fete 4 ore, Liceul industrial de băieți 3 ore, Liceul industrial de fete 6 ore, Școala de me-naj 4 ore,
2. Sibiu: Liceul comercial de băieți 6 ore, Liceul comercial de fete 6 ore, Gimnaziul industrial de băieți 2 ore și Liceul industrial de fete 2 ore,
3. Hațeg: Liceul comerc. de băieți 8 ore,
4. Hunedoara: Gimnaziul industrial de fete 4 ore,
5. Odorhei: Gimnaziul de fete 4 ore, Gimnaziul industrial de băieți 2 ore,
6. Tg.-Secușc: Gimnaziul mixt 8 ore,
7. Brad: Gimnaziul ind. de fete 3 ore,
8. Sighișoara: Gimnaziul de fete 8 ore,
9. Satulung: Gimnaziul ind. de fete 4 ore,
10. Mediaș: Școala aeronautică 3 ore,
11. Dicioșanmărtin: Gimnaziul mixt 6 ore.

Doritorii de a ocupa una din catedrele vacante sau ore libere își vor înainta cerere la Consiliul arhiepiscopesc ortodox român din Sibiu până cel mai târziu la 30 Iunie 1939.

Sibiu, la 1 Iunie 1939.

Consiliul arhiepiscopesc

biserici cari cu vremea și-au pierdut independența, dar cari în primele veacuri, ca și Iliricul, au fost independente și se considerau cel puțin egale cu biserica Romei.

Ca aceste afirmații să mi le pot sprijini, m'am provocat la autori istoriografi papistași cum e Rauchen, Duchene, dar ilustrul meu coleg dela Craiova îi trece cu vederea și îi desconsideră.

Dar pentru care motiv vorbesc eu de primele veacuri ale creștinismului? Pentru că papistașii noștri susțin că episcopul Romei a fost totdeauna și este și azi singurul cap al Bisericii creștine, capul creștinătății, pontifex suprem și suveran, iar noi ortodocșii susținem că episcopul Romei, nici în trecut, nici în prezent n'a fost și nu este capul creștinismului. Prezentul n'ar fi nevoie să-l mai dovedim, iar dacă mlopii nu-l văd, nu e vina noastră. În primele patru veacuri, după cum ne relatează istoriograful roman Rufin, episcopul Romei avea sub jurisdicția sa „suburbicarium ecclesiarum”, adică teritoriul din Italia de mijloc și de miazăzi cu insulele Sicilia și Corsica. În acest timp Italia de nord, Africa, Gallia și Iliricul erau independente bisericește.

„În contra acestor afirmări și susțineri, îndreptate până la inconștiență...” ale mele, bineînțeles, confratele ne chiamă să cercetăm istoria. Dar curios lucru că la el

Episcopul Heckel în Sibiu

D. Episcop Heckel, conducătorul oficiului bisericesc de externe al bisericii evanghelice luterane din Germania și unul dintre bărbații reprezentativi ai acestei biserici, însoțit de colaboratorul său juridic, consilierul consistorial, dl Dr. Wahl, s'a oprit, în călătoria întreprinsă în sudostul european, și la Sibiu.

În ziua de Sâmbătă, 3 Iunie a. c., D. Episcop Heckel, împreună cu dl consilier amintit, au făcut o vizită I. P. S. Sale mitropolitului Nicolae al Ardealului, care în aceeași zi seara a dat o masă în onoarea oaspeților veniți din Germania. Au participat, la această masă, D. Episcop al bisericii ev.-luterane din România, Dr. Victor Glondys, d. vicar Müller și alți factori ai bisericii luterane și ai celei ortodoxe din localitate. I. P. S. Sa mitropolitul nostru, care a condus pe ilustrii oaspeți la noua capelă și în biblioteca mitropolitană, a rostit inspirate cuvinte la adresa episcopului din Germania, subliniind bunele raporturi ce dăinuiesc între biserica luterană și cea ortodoxă. Înaltul ierarh a pomenit, cu multă recunoștință, de anii studiilor Sale făcute în Germania, ai cărei teologi s'au distins în propoveduirea cu multă dragoste a învățaturii Domnului.

În ziua următoare, Duminică, după cuvântarea înălțătoare, rostită credincioșilor în biserica luterană din Sibiu, Episcopul Heckel a luat masa ca invitat al Episcopului Glondys, care a întrunit, cu acest prilej, la reședința sa personalitățile marcante din Sibiu și din alte locuri. Prezenți au fost: I. P. Sf. Mitropolit Nicolae, Episcopul bisericii ev. germane din Iugoslavia, Dr. Filip Popp, inspectorul general ca reprezentant din ministerul cultelor, dl Moise Ienciu, mai mulți delegați ai bisericilor ev. germane etc.

Episcopul Dr. Glondys a salutat călduros invitații. Au răspuns mulțumind atât Episcopul Heckel, cât și I. P. Sf. Mitropolit Nicolae, care a stăruit pentru o amicală colaborare a celor două biserici, scoțând în evidență în deosebi semnul comun al lor: alipirea poporului pentru sfintele locașuri. «Popoarele noastre, — a spus vorbitorul, — nu pot să trăiască fără biserica lor».

Tot în ziua de Duminică, la sfîșirea căminului Luther pentru misiuni populare, — ridicat pe un plai frumos aproape de comuna Cîsnădie, — a fost de față și I. P. S. Sa Mitropolit Nicolae, rostind, în numele bisericii noastre, și la această ocazie, doriri de bine noului așezământ.

Începe istoria bisericii în această privință numai la sfîrșitul veacului al IV-lea., cu împăratul Grațian și Valentinian II, când vreme nouă ne place să o începem cel puțin cu Sfinții Apostoli Petru și Pavel. Dacă împăratul Teodosie cedează Iliricul la începutul veacului al V-lea episcopului Romei, Bonifaciu I, și dacă împrejurările politice, precum și neputințioșii împărați ai apusului ajută tentințele de exclusivă dominațiune în biserică a episcopilor Romei, așa încât încetul se macină rezistența bisericilor independente, din apus, aceasta nu înseamnă drept divin, ci o simplă cucerire omenească. Că Iliricul a căzut mai de timpuriu, decât celelalte biserici independente asta nu dovedește decât totdeauna a fost sub jurisdicția papilor. Același Iliric s'a și rupt mai curând de sub influența jurisdicțională a papilor. Noi așa știm că deja Iustinian I în mijlocul veacului al VI-lea, când a mutat mitropolia dela Tesalonic în Iustiniana I, i-a dat o independență totală și a trebuit să treacă 10 ani de intervenții și rugăminți neconținute ale papei Viglius, ca acest metropolit să fie pus iar sub jurisdicția episcopului Romei. Apoi istoria ne mai spune că Leo Isaurul, cam prin mijlocul veacului al VIII-lea, a luat această jurisdicție definitiv din mâinile episcopului Romei.

În memoria celor duși și aproape uitați...

— Cu ocazia unei aniversări —

Organul financiar-economic din Sibiu, *Revista Economică* (în Nrul dela 27 Mai 1939), a avut bunul gând ca, prin condeiul directorului său, dl Constantin Popp, să înfățișeze cetitorilor, și în deosebi celor din generațiile noastre mai tinere postbelice, două dintre figurile marcante ale vieții publice ardelene din veacul trecut.

Pornind dela aniversarea a 40 de ani dela moartea lui Valeriu P. Bologa, fost director al filialei „Albina” din Brașov, — dl C. Popp, unul din contemporanii tot mai rari ai celui dispărut, s'a simțit dator ca, drept omagiu pios fostului său prim șef, să aștearnă pe hârtie câteva date biografice, note și aprecieri, atât despre Valeriu P. Bologa, cât și despre consilierul aulic Iacob Bologa, tatăl celui dintâi.

Aceste note și aprecieri, din organul de publicitate amintit, — meritând să fie cunoscute în cercuri cât mai largi, cel puțin în ținuturile țării de dincoace de munți, — le redăm, în parte, și în coloanele ziarului nostru.

Începem cu Iacob Bologa (1817—1888). Ieșit din țărani nelobagi dintr'un sat al așa numitului „Fundul Regiu”, a învățat carte în școlile dela Sibiu, unde părinții săi, ca oamenii săraci, aduceau alimentele, cu traista de acasă, pe seama iubitelor odrasle dela învățătură.

Iacob Bologa s'a impus de timpuriu atențiunii episcopului Vasile Moga, care îl primea călduros la reședința episcopală decâteori tinerul Iacob trecea pe la Sibiu.

La Tg.-Mureș, Iacob Bologa, ajunge „cancelist” la „Tablă” (Curtea de apel). Participă la mișcările tineretului, în vederea evenimentelor ce aveau să urmeze la 1848—49, alături de Avram Iancu, I. Măcelariu, Secăreanu și alții.

În adunarea națională dela 3/15 Mai 1848, pe „Câmpul Libertății”, a fost unul dintre secretarii marelui adunări. Însoțește pe Șaguna, ca secretar și ca membru al delegației, la Olmütz, Praga, Innsbruck, în deputația încredințată să prezinte monarhului hotărârile dela Blaj.

După revoluție, guvernatorul Ardealului, Br. Wohlgemuth, se folosește de serviciile și cunoștințele lui Iacob Bologa în călătoria întreprinsă în întreg Ardealul pentru liniștirea spiritelor și pentru a găsi mijloace de alinare a multelor necazuri și suferințe îndurate de poporul român. Ca recunoaștere a calităților sale și a serviciilor aduse, este înaintat, în scurtă vreme, în diferite posturi însemnate administrative și judecătorești, până ce în 1865 este înălțat consilier aulic la Cancelaria transilvană

Dacă noi, cei din Sibiu, cunoaștem în felul acesta istoria, ne bazăm pe istoriografi serioși, pe cari i-am indicat în carticica mea, iar dacă cucernicul omonim dela Craiova o știe altfel... îl felicităm.

Ca cititorii noștri să se convingă cum se scrie istoria de unicul unit propășit prin Craiova, las să urmeze aici câteva date, cu cari vrea să ne dovedească jurisdicția papilor asupra Iliricului.

Ilustrul meu omonim începe istoria cu anul 380 și cu papa Damas, dar nu spune nimic că până aci cea fost Iliricul. Apoi continuă cu papii Siriciu, Anastasiu, Inocențiu I, cu amestecul împăraților în jurisdicția Iliricului în veacul al V-lea, pe urmă cu Bonifaciu I și așa înșiră toți papii, chiar și pe cei de după Leo Isaurul, până după ruptura cea mare (1054) ca să încheie cu anul 1700, când Românii din Ardeal au revenit sub ascultarea scaunului verhovnicului Petru. Oare nu era vorba despre jurisdicția episcopului Romei asupra Iliricului? Ce caută aci sinodul din Lion și cel din Florența (1274—1439)?, dar mai ales ce caută Românii din Ardeal și ce legătură ar fi avut ei cu Iliricul? Știți vorba: toate drumurile duc la Roma, în Craiova se aplică în sensul: toată istoria bisericească se încheie cu „sf. unație”.

În privința Iliricului un alt istoriograf unit cu mare renume (?): Dr. Nicolae

(secția juridică) din Viena, forul suprem judiciar pentru Ardeal. Iacob Bologa n'avea atunci decât 48 de ani. În această înaltă funcție a muncit, împreună cu alți frunzași români, pentru redobândirea mitropoliei ardelene a românilor orlodoși.

Cu schimbarea sistemului de guvernământ, după decretarea dualismului austro-ungar, Iacob Bologa, trecut la penzie, se stabilește la Sibiu. Membru în reprezentanța „Universității Săsești”, obține, susținut de ceilalți colegi români, ajutoare pe seamă instituțiilor românești, izbutind ca „Universitatea”, alcătuită în majoritate de sași, să voteze o hotărâre (în 1 Mai 1871) prin care se recunoaște averea acestei corporații drept proprietate comună a celor 11 „Scaune” istorice fără deosebire de naționalitate și confesiune.

În conferințele naționale era unul dintre conducătorii cei mai de frunte.

A desfășurat și în viața bisericească o neobosită activitate: la introducerea Statutului Organic, ca membru în comitetul fundației Goidu, ca fiscal mitropolitan, deputat în sinoade și congrese. A condus și comitetul parohial al bisericii din Sibiu-cetate.

„Cercetător regulat al bisericii, glasul său puternic și de un timbru deosebit de plăcut răsună, în zile de sărbătoare, adeseori, din strană, atât în bisericile din Sibiu, cât și la sate, spre lauda și mărirea lui Dumnezeu și plăcerea și admirația credincioșilor.”

Munca și ostenelile sale s'au îndreptat și spre Asociațiunea culturală „Astra”, fondarea băncii „Transilvania” din Sibiu, întemeierea primului institut de credit și economii „Albina” ș. a.

— Fiul său Valeriu Bologa, dela a cărui moarte s'au împlinit, în 23 Mai 1939, patru decenii, era o adevărată mândrie a societății brașovene, unde conducea sucursala băncii „Albina”, după strălucite studii făcute în străinătate. A organizat și lărgit serviciul de informațiune al sucursalei, instituind în acest scop o rețea de bărbați de încredere recrutați dintre preoți, învățători și alți prețioși ajutători.

În timpul directoratului său, de un deceniu și jumătate, sucursala s'a bucurat de încredere tot mai sporită atât la români, cât și la străini.

Activitate vie a desvoltat Valeriu Bologa în corporațiile bisericești, începând cu comitetul parohial, și continuând cu sinodul arhiepiscopesc și congresul național bisericesc, ca membru sau deputat, ales serii de ani.

Moartea lui, cu mult prea timpurie, a fost o simțită pierdere pentru obștea Brașovului, ca și pentru viața publică ardelenească.

Lupu, profesor la teologia din Blaj, în cartea sa „Religia strămoșilor” pag. 62 scrie că Sf. Niceta pe la anul 398—402 a făcut două călătorii în Italia, ca să cerceteze mormântul Sf. Felice la Nola și pe prefinul său Paulin, care ne spune aceste lucruri în acest sens. Dar istoriograful unit mai adaugă că „va fi mers de bună seamă și de dea rațiunile pontificelui Roman”. Adică ceea ce spune Paulin, prefinul Sf. Niceta, este întregit de fantazia unitului dela Blaj, ca noi să fim siguri că Iliricul a fost jurisdicția Papei. Însă și acest autor tace în ceea ce privește primele veacuri ale creștinismului, în care nici pomeneală de jurisdicția papală asupra Iliricului. Acest fel de istorie unită cum am putea-o noi taxa, dacă nu cu termenul cel mai blând de iezuitism?

La acest capitol atât.

Comemorare în Sibiu. Din inițiativa unui comitet, în frunte cu profesoara E. Săndulescu, se va cinși Joi, în 15 Iunie 1939, împlinirea unei jumătăți de veac dela moartea lui Eminescu. Solemnitatea, care se va începe cu o slujbă religioasă, se va face la ora 11 dimineața în parcul „Sub arini” al Sibiului, unde se ridică bustul în bronz al poetului.

Celibatul nu-i ortodox!

Precizări pe marginea unor „precizări”

În „Renașterea” dela Cluj (Nr. 21 a. c.), diaconul Iosif E. Naghiu scrie un articol: „Canoanele și celibatul”, pe care-l subintitulează: „Câteva precizări”. Citindu-l, am constatat că „precizările” diaconului Naghiu sufăr de oarecari imprecizuni ce trebuiesc semnalate și îndreptate.

„Citind necrologul pâr. Maniu Lungu din Rășinari — scrie dânsul — se spune că a fost hirotonit fără căsătorie”. Și continuă: „E bine să precizăm ce spun canoanele despre celibat”.

Diaconul Naghiu sau nu e învoit cu expresia: „hirotonie fără căsătorie”, sau face confuzie între starea aceasta și celibat. Una din două! Dar să mergem mai departe.

„Uneori chiar fețe bisericești susțin că celibatul e o influență catolică” — adaugă diaconul Naghiu, foarte sigur că contribuie la rezolvirea unei neînțelegeri. Apoi: „Mai întâi celibatul e recomandat (nu impus!) de Noul Testament. Nu citez texte neotestamentare, crezând că orice om de bună credință vede în Evanghelii și în Epistole că celibatul (și pentru mine celibatul e identic cu fecioria) e mai duhovnicesc decât căsătoria”. În sfârșit, după ce a invocat mai multe canoane, conchide sentențios: „Iată că baza canonică... confirmă celibatarismul ortodox. Negația teologilor și a neteologilor e rezultatul influenței protestante și a liberalismului pozitivist. În aceste mreje cade și Pastorală lui Ieremiev și afirmațiile sporadice ale unor teologi”.

Diaconul Naghiu este așadar împotriva celor care susțin că celibatul e o influență catolică. Altă greșală! Nu! Celibatul e mai mult decât o influență catolică: el e o instituție catolică papală, pe care Biserica ortodoxă a respins-o și o va respinge totdeauna. Diaconul Naghiu face confuzie între hirotonia ortodoxă fără căsătorie și între celibatul apusean. În Biserica ortodoxă nu există celibatul, adică „acea lege generală pentru preoți, care-i oprește de a trăi în căsătorie”. El a fost introdus în apus pentru prima dată, de sinodul din Elvira (305 sau 306) în sensul că acei episcopi, presbiteri, diaconi și în genere toți clericii qui în ministerio positi sunt și cari au intrat în cler ca oameni căsătoriți, nu mai au voie să trăiască în căsătorie, căci altfel vor fi depuși. Sinodul I ecumenic dela Niceea (325) a respins propunerea de a se generaliza această măsură, la intervenția venerabilului episcop Pafnutie, care a zis: „Nu e bine să se pună preoților un jug prea greu, căci căsătoria e un lucru cinstit și legăturile ei sunt curate...”. Mai departe! Când biserica romană a început să silească pe preoți să rămână celibatari, Sinodul VI ecumenic a socotit aceasta ca o împotrivire la rânduiala stabilită a Bisericii și a hotărât în can. 13: „Dacă va îndrăzni cineva, împotriva rânduelilor apostolice, să lipsească pe careva din persoanele sfîșite — preot, diacon sau ipodion — de unirea sau de comunitatea cu femeia lui legiuită, să fie caterisit. Asemeni și dacă vreun preot sau diacon ar voi să-și lase soția, sub pretext de evlavie, să fie caterisit” (cf. Mihăilescu: Dogma soteriologică, Buc. 1926 p. 300—301).

Practica Bisericii vechi, care cel puțin în Biserica ortodoxă ardeleană s'a păstrat nealterată, este aceasta: Episcopul trebuie să fie necăsătorit; preotul și diaconul, pot rămânea necăsătoriți, dacă vreau și dacă cred că posedă darul înfrânării. Nefiind siliți să rămână necăsătoriți, urmează că ei nu sunt celibatari.

Și atunci, cine are dreptate? Fețele bisericești cari susțin că celibatul e o influență catolică — și pe cari diaconul Naghiu se grăbește să le corecteze — sau autorul articolului citat, care aici spune că pentru dânsul „celibatul e identic cu fecioria”, aici vorbește despre „celibatarismul ortodox” care nu există decât în concepția C. Sale și a celor cari nu și-au precizat sensul expresiei? (Vezi amănunte la Dr. Nicolae Bălan: E obligată căsătoria pentru preoți? art. în „Revista Teologică” V, 1911 p. 303—306).

Să rămânem deci, părinte Naghiu, la expresiile noastre de „hirotonie fără căsătorie”, de „stare necăsătorită” sau de „feciorie” și să nu mai amestecăm unde nu se potrivește termenul romano-catolic de „celibat”, pe care ortodocșii trebuie să-l ocolească întocmai cum bunii români se fereșc să zică „bonjour” în loc de „bună ziua” sau „mersi” în loc de „mulțumesc”. Și mai mult decât atât!

INFORMAȚIUNI

Știre personală. I. P. S. Sa Mitropolitul nostru *Nicolae* a plecat în 6 Iunie c. la București pentru a lua parte la deschiderea Corpurilor legiuitoare și pentru rezolvirea mai multor chestiuni bisericești.

Părintele profesor dela Academia teologică «Andreiană», diaconul Grigorie T. Marcu, talentat redactor al «Revistei Teologice» și distinsul colaborator al ziarului nostru, a fost proclamat, Sâmbătă în 3 Iunie a. c. doctor al Facultății de Teologie din Cernăuți „magna cum laude”. Felicităm din toată inima pe tânărul doctor, care-și are încă de pe acum un loc de cinste în publicistica și teologia românească.

Numire de senator. M. Sa Regele a numit 71 senatori. Intre noii parlamentari, și anume între reprezentanții cultelor, se află și părintele consilier eparhial **Dr. Gheorghe Ciuhandu dela Arad.**

Hirotoniri. Clericul Teofil Doctor a fost hirotonit intru presbiter pe seama parohiei Cernatul de jos (protopopiatul Oituz).

Nou redactor. La cererea proprie, pâr. Iconom Stavrofor Dr. Gh. Ciuhandu a fost desărcinat de redactarea organului eparhial dela Arad, *Biserica și Școala*; ear în locul P. C. Sale este numit, pe data de 1 Iunie 1939, profesorul dela Academia teologică din Arad, C. Sa Pr. Ilarion V. Felea, redactor al numitului organ. Cucer-nicia Sa, — ale cărui lucrări apărute în coloanele foii noastre, erau întâmpinate de preoțimea Arhiepiscopiei cu deosebit interes, — s'a dovedit totdeauna ca iscusit purtător de condei. Prin cunoștințele sale temeinice în materie de teologie, — cum arată activitatea sa de până acum, — noul redactor va ști negreșit să continue cu succes munca vrednicilor înaintași, foști redactori al revistei dela Arad.

Salarizarea parlamentarilor. Legea diurnelor, pentru deputați și senatori, s'a abrogat. Conform textului din decretul-lege, acum apărut, deputații și senatorii vor primi o indemnizație de 15 mii lei lunar pe tot timpul cât iau parte la lucrările parlamentului.

Apărătorului creștinătății, marelui voevod *Mircea cel Bătrân*, i se va ridica un monument la Tulcea. Dl profesor C. Giurescu, Rezidentul regal al ținutului Dunării de jos, a luat inițiativa ridicării acestui monument pe locul unde în vremea marelui război a fost distrus bronzul gloriosului domnitor, care purta titlul mareș de: «*Singur stăpânitorul, io Mircea Mare Voevod și Domn a toată țara românească și vârfurile de peste munți, încă și spre părțile tătarești, Duce al Amlașului și Făgărașului și al Banatului Severin, Domn și de amândouă părțile, de peste toată Dunărea, până la Marea cea mare și al cetății Dârstorului stăpânitor*». —

S'a format un comitet de frunzași tulcenii, pentru strângerea fondurilor, prezidat de dl Rezident C. Giurescu, care a scris o primă sumă de una sută mii lei.

STIRI LOCALE

Predică în catedrala din Sibiu. Duminecă, în 11 Iunie 1939, va predica pâr. Gh. Secas.

CARTI ȘI REVISTE

Anuar festiv. — Părintele director Ștefan Morariu publică *Anuarul festiv*, pe 1927—1937, al Școalei ortodoxe române de cântăreți „Dimitrie Cunțan” — Sibiu.

Intocmit cu îngrijire și imprimat în Tip. Arhidiecezană-Sibiu, Anuarul conține, — pe lângă tabloul profesorilor în cei zece ani de școală, împreună cu situația elevilor din anii 1927/8—1936/7, — și câteva lucrări vrednice de atenția cetitorilor slujitori ai amvonului și al catedrei. Despre cântarea bisericească la români, scurt istoric, de Pr. N. Topolog, și câteva chestiuni de educație, de diaconul D. Călugăr, sânt contribuții bune și folositoare, care mărturisesc că autori lor mai au și altele de același fel, — sperăm să le putem ceti în viitoarele anuare.

Cuvinte calde are pâr. director Șt. Morariu la adresa regretatului profesor Cunțan și la împlinirea primului deceniu al școalei.

Cu plăcere și interes se citesc și paginile despre excursiile școalei, datorite profesorului Vasile Chira, sub a cărui conducere elevii cântăreți au vizitat numeroase mănăstiri și biserici din cuprinsul țării.

Anuarul e împodobit cu câteva clișee, care înfățișează pe: I. P. Sf. Mitropolit *Nicolae*, întemeietorul școalei, *D. Cunțan* fostul profesor, membrii corpului profesoral și primii elevi ai școalei ș. a.

Sporul numărului elevilor este remarcabil: dela 17 câți au fost în primul an, numărul lor se urcă la 56 în al zecelea an.

Nr. 7012—1939.

AVIZ

Casa Clerului aduce la cunoștința membrilor săi că, pentru a le veni în ajutor în vederea căutării sănătății în stațiunea balneară „Carmen-Sylva” (jud. Constanța), a închiriat pe tot timpul sezonului de vară, începând dela 10 Iunie 1939 „Vila Miramar” cu 30 de camere.

Inchirierea se va face în ordinea cererilor înregistrate la Casă, în care se va arăta timpul pentru care se cer camerele.

Prețurile camerelor sunt mult sub nivelul prețului camerelor din stațiune, intrucât Casa suportă o cotă de 25% din prețul de închiriere. Prețul camerelor variază după mărime și numărul paturilor (dela 1—3 paturi) dela 1500 la 3000 lei lunar, pentru sezonul din Iulie și August. Pentru lunile Iunie și Septembrie aceste prețuri vor fi reduse cu 50%, față de cele de mai sus, (adecă dela 750—1500 lei camera).

Pe lângă vilă, pentru lunile Iulie și August când afluența vizitatorilor este mare și prețurile din stațiune sunt exagrate, va funcționa și o cantină organizată de Casă în condițiunile cele mai avantajoase de pensiune.

Pentru orice informațiune de amănunt, membrii se vor adresa Casei Clerului, Str. Maria Rosetti 63, București.

Consiliul arhiepiscopesc

[40] 1—1

Publicație de licitație

Biserica ortodoxă română din Arpașul de sus, județul Făgăraș, dă în licitație repararea turnului bisericii în conformitate cu planul și devizul Nr. 1608 din anul 1935, aprobat de Prea Ven. Consiliu arhiepiscopesc ortodox român Sibiu.

Doritorii se vor adresa oficiului parohial spre a primi lămuririle necesare.

Licitația se va ține în ziua de 9 Iulie 1939.

Arpașul de sus, 9 Iunie 1939.

Vasile Bogdan
preot-paroh

[39] 1—1

Publicare de licitație

Comitetul parohiei Sibiu sub. II Lazaret, cu aprobarea Prea Ven. Consiliu Arhiepiscopesc Nr. 6033—939, dă în licitație publică în 24 Iunie 1939, ora 12, în capela bisericii, strada Vasile Lupu 44, cu oferte închise și sigilate, zidirea unei biserici în Sibiu.

Lucrarea se va face numai din roșu, conform devizului. Participanții vor depune odată cu oferta și o garanție de 10% din valoarea devizului, în numerar sau efecte de stat.

Nu vor fi admiși la licitație decât antreprenori diplomați.

În ofertele prezentate la licitație se va arăta de către concurenți că s'a luat cunoștință de caetul de sarcini al lucrării în chestiune.

Ofertele neînsoțite de garanția legală nu vor fi luate în considerare.

Caietul de sarcini, devizul și planurile se pot vedea în fiecare zi la președintele comitetului de construcție în Sibiu strada Vasile Lupu 92.

Sibiu, 29 Mai 1939.

Președinte:
O. Dragoș

Secretar:
N. Vinerean

Nr. 6976/1939

(37) 1—3

Concurs

Pentru întregirea parohiei de cl. III-a **Galeș**, protopopiatul Săliște, se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima apariție în Telegraful Român, Venitele împreunate cu acest post:

1. Salarul dela stat.
2. Venitele stolare uzitate în parohie.
3. Sesiune parohială de 10 jug. fânaș.
4. Relut de lemne și luminat în cadrul bugetului anual.

Cererile de concurs, provăzute cu documentele de studii și cu autorizația dela Prea Ven. Consiliu arhiepiscopesc, se vor înainta oficiului protopopesc în termen.

Concurenții cu încuviințarea oficiului protopopesc se vor prezenta în parohie în vreo Duminecă sau sârbătoare pentru a se face cunoscuți parohienilor.

Săliște, la 30 Mai 1939.

Oficiul protopopesc în înțelegere cu oficiul parohial din Galeș.

Dr. Dumitru Borcia
protopop

Parohia ortodoxă română din Petecu, jud. Odorhei
Nr. 38—1939. (36) 1—1

Publicare de licitație

Parohia ortodoxă română din Petecu, protopopiatul Odorhei, dă în întreprindere prin licitație publică în ziua de 25 Iunie 1939 la ora 11 după sfânta liturghie, la primăria comunală din Petecu următoarele:

1. Construirea clopotniței la biserica nou construită.
2. Pictarea (zugrăvirea) bisericii și a iconostasului.

Planurile și devizurile aprobate de P. Ven. Consiliu Arhiepiscopesc după care se vor executa lucrările, se pot vedea și cerceta la parohia ortodoxă din Petecu.

Lucrarea va începe de îndată după aprobarea licitației.

Garanția de 10% se va depune în numerar sau efecte garantate de stat.

Petecu, la 29 Mai 1939.

Președinte: Secretar:
Pr. Val. Cojocariu Ioan Pușcașiu
Am văzut:
Odorhei, la 5 Iunie 1939.

Seb. Rusan
adm. prot.

Nr. 30—1939

(38) 1—1

Publicațiune

Biserica ortodoxă română din Cîsnădie, prin aceasta publică concurs pentru facearea planului și devizului pentru edificarea bisericii.

Doritorii pot lua informațiuni atât dela oficiul parohial, cât și dela referentul Prea Ven. Consiliu arhiepiscopesc din Sibiu.

Termenul pentru depunerea schiței de plan este până la 20 Iunie 1939.
Cîsnădie, la 7 Iunie 1939.

Oficiul parohial:
Simion Nanu
paroh

Nr. 6771/1939.

Concurs

La liceul ortodox român „Andrei Șaguna” din Brașov sunt vacante următoarele catedre:

1. Catedra Nr. 1, Religia,
2. „ 3, Limba Română,
3. „ 4, Limba Română,
4. „ 12, Istorie, Geografie,
5. „ 13, Filosofie, Drept,
6. „ 16, Matem., Fizico-Chimice,
7. „ 20, Muzica vocală.

Cei care doresc a ocupa una din aceste catedre să-și înainteze Consiliului arhiepiscopesc ortodox român din Sibiu cerere până, cel mai târziu, la 30 Iunie 1939. La cerere se va anexa copie de pe următoarele acte: diplomă de bacalaureat, diplomă de licență, certificatul de absolvire a seminarului pedagogic universitar, diploma de capacitate, extras de botez și alte acte recomandatoare.

Candidații trebuie să fie de religie ortodoxă, cu preferință absolvenți ai unei școli superioare de teologie.

Sibiu, la 1 Iunie 1939.

Consiliul arhiepiscopesc

Dr. EUGEN POP

Medic-Dentist

(9) 3—3

Consult: 12—1 și 3—7
Sibiu, Piața Unirii Nr. 3
Palatul Primei Ardelene

Nr. 1950/1939.

Concurs

La liceul ortodox român „Avram Iancu” din Brad sunt vacante următoarele catedre:

1. Catedra Nr. 2, Română,
2. „ 3, Română,
3. „ 5, Latină-Elină,
4. „ 6, Franceză,
5. „ 7, Germană,
6. „ 9, Geografie,
7. „ 11, Matematici,
8. „ 14, Desemn-Caligrafie,
9. „ de Muzică.

Cei care doresc să ocupe una din aceste catedre să-și înainteze Consiliului arhiepiscopesc ortodox român din Sibiu cerere până cel mai târziu la 30 Iunie 1939. La cerere se vor anexa următoarele acte: diplomă de bacalaureat, diplomă de licență, certificat de absolvire a seminarului pedagogic univ., diplomă de capacitate și extras de botez.

Candidații trebuie să fie de religie ortodoxă, cu preferință absolvenți ai unei școli teologice.

Sibiu, 1 Iunie 1939.

Consiliul arhiepiscopesc

Nr. 202/1939

(34) 2—3

Concurs

Se publică concurs pentru întregirea parohiei vacante de cl. III-a **Mănerău**, din protopopiatul Hunedoarei, cu termen de 30 zile dela prima publicare în Telegraful Român.

Beneficiile împreunate cu acest post:

1. Salarul dela stat.
2. Locuință în natură.
3. 5 jugăre sesiune parohială fânaș.
4. 30 litri porumb nesmicurat, dela fiecare familie.
5. Venitele stolare uzitate în parohie.

Cererile de concurs se vor înainta oficiului protopopesc ortodox român al Hunedoarei în termenul indicat.

Candidații vor anexa la cererea de concurs și concesiunea dela Prea Ven. Consiliu Arhiepiscopesc, că pot candida la această parohie.

Candidații se vor prezenta, cu încuviințarea prealabilă a oficiului protopopesc, în vreo Duminecă sau sârbătoare la biserica, spre a fi cunoscuți de către parohieni.
Hunedoara, 21 Mai 1939.

Oficiul protopopesc ortodox român al Hunedoarei în înțelegere cu consiliul parohial.

Nicolae Suci
protopop

Nr. 154/1939 prot.

(35) 2—3

Concurs

Pentru întregirea postului de paroh în parohia de clasa III-a **Șapartoc**, protopopiatul Sighișoara, se publică prin aceasta concurs cu termen de 30 de zile dela cea dintâi apariție în Telegraful Român.

Venitele împreunate cu acest post:

1. Salarul dela stat.
2. Folosința curții și a grădinii parohiale în extensiune de 420 st. □.
3. Folosirea sesiunii parohiale în extindere de 16 jugăre, arătură și fânaș.
4. Dela fiecare familie (circa 38) câte un dublu decalitr porumb sfărmit. Văduvii vor plăti jumătate.
5. Una soarte de lemne dela comună cu prețul strigării.
6. Stola obișnuită în parohie.
7. Până la zidirea casei parohiale parohia se obligă a se îngriji pe cheltuiala ei de locuință corăspunzătoare pe seama preotului.

Concurenții își vor înainta în termenul dat petițiile, însoțite de certificatele de studii și de încuviințarea Prea Veneratului Consiliu Arhiepiscopesc de a concura, oficiului protopopesc ortodox Sighișoara și cu încuviințarea subsemnatului se vor prezenta în parohie spre a servi, cânta, cuvânta și a fi cunoscuți de popor.

Oficiul protopopesc ortodox român al Sighișoarii în înțelegere cu consiliul parohial din Șapartoc.

Sighișoara, la 23 Mai 1939.

Emilian Stoica
protopop.